

לקיש?

ומתרצינן: לא משום שומר, אלא משום יד הוא.

ומקשינן: נימא אחת למאי חזיא?! שלכאורה מיירי המשנה בשערה אחת, ולא יתכן שתחשב יד, כי אין שערה אחת יכולה להחשב כבית אחיזה.

ומתרצינן: כדאמר רבי אילעא ב"מלאי שבין המלאין", הכא נמי בנימא שבין הנימין, בהרבה שערות מיירי.

והוינן בה: והיכא איתמר דרבי אילעא?

ומשנינן: אהא דתנן: המלאי שבשיבלין — מיטמאין ומטמאין, ואין מצטרפין.

והוינן בה: מלאי למאי חזיא? ועל זה אמר רבי אילעא: במלאי שבין המלאין.

[לסיכום: לפי לישנא קמא נחלקו רבי יוחנן וריש לקיש האם נימא אחת נחשבת ליד. אך כשהיא עם הרבה נימים לכולי עלמא היא נחשבת ליד⁽⁵²⁾].

לפי הלישנא השניה הם נחלקו כשהשערה היא עם הרבה נימים האם היא נחשבת ליד. אך כשהיא בפני עצמה, לכולי עלמא אינה נחשבת ליד.

לפי הלישנא השלישית הם נחלקו האם נימא נחשבת לשומר [כשהיא כנגד הבשר], משום

והרוטב והקיפה וכו' מצטרפין לטמא טומאת אוכלין משום שומר, [דהא היד אינה מצטרפת].

אמר ריש לקיש: לא שנו אלא עצם [וכן שאר הדברים השנויים במשנה] דהוי שומר לבשר, אבל נימא לא הויא שומר. אלא יד, וכדמפרש ואזיל.

ורבי יוחנן אמר: אפילו נימא נמי הויא שומר.

אמר ליה ריש לקיש לרבי יוחנן: כיצד אתה אומר דנימא הוי שומר, ומי איכא שומר על גבי שומר?

ומתרצינן: חלחולי מחלחל השיער בעור עד הבשר, והוי הנימא שומר לבשר עצמו.

מתקיף לה רב אחא: אלא מעתה, תפילין היכי כתבינן? הא בעינן כתיבה תמה, וליכא, דהא אמרת שמגיע הנקב של השיער עד לצידו הפנימי של העור?!

ומתרצינן: אישתמיטתיה לרב אחא הא דאמרי במערבא: כל נקב שהדיי עובר עליו אינו נקב!

איתיביה רבי יוחנן לריש לקיש: תנן: עור שיש עליו כזית בשר — הנוגע בציב היוצא ממנו, ובשערה שכנגדו טמא.

ודייק רבי יוחנן: מאי לאו, הא דשערה מטמא — משום שומר הוא. וקשיא לריש

להיפך, שערה אחת נחשבת לשומר לפי שחלחולי מחלחלא, ואינה נחשבת ליד. וכן הוא לפי הלישנא השניה, שלפי רבי יוחנן חשיב שומר על גבי שומר ועל כרחך הברייטא מיירי

52. וכן הם נחלקו האם היא נחשבת לשומר, וכמו שביארו הראשונים שהובאו לעיל, שלפי רבי יוחנן שערה אחת נחשבת ליד ולא לשומר, לפי שהיא שומר על גבי שומר, ולפי ריש לקיש